

განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

„მარნეულის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“

ა) ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

ა.ა) დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91 მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2023 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

ა.ა.ა) პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

ა.ბ) დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2023 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

ა.გ) დადგენილების პროექტის ძირითადი არსი:

ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

მარნეულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2023-2026 წლების ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების საბაზო სცენარის (2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) მიხედვით 2023 წლისთვის ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 5,5 პროცენტით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგნებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155¹ მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.

ბიუჯეტის პარამეტრები

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები ემთხვევა საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 6¹-ე პუნქტების გათვალისწინებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს.

2023 წლის პროგნოზით მარნეულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები ნომინალურ გამოხატულებაში 35830,3 ათას ლარს შეადგენს. 2022 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2023 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 5 მილიონ 795,3 ათასი ლარით (16,0%-ით).

2023 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **დამატებული ღირებულების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 28530,3 ათასი ლარით;

2022 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით დღგ გაზრდილია 20,0%-ით (5მლნ 715 ათასი ლარით). აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით;

- **ქონების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 7 მლნ 300 ათას ლარს;

2022 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით ქონების გადასახადი 1,1%-ით (80 ათასი ლარით) იზრდება.

2023 წელს არასაგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **გრანტის** სახით სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის შესაბამისად დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად მისაღები თანხა განისაზღვრა 310,0 ათასი ლარით, 2022 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით გრანტი 30,0 ათასი ლარით გაიზარდა.

- **შემოსავლები საკუთრებიდან განსაზღვრულია 2275,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**

- ✓ პროცენტები 1100,0 ათასი ლარი.

2022 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით პროცენტები 7.96%-ით (281.8 ათასი ლარით) მცირდება.

- ✓ რენტა 1175,0 ათასი ლარი;

2022 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 25.4%-ით (399.5 ათასი ლარით) მცირდება.

- **შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 4541,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**

- ✓ სანებართვო მოსაკრებლები 260,0 ათასი ლარი;

- ✓ სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი 8,0 ათასი ლარი;

- ✓ სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი 4042,0 ათასი ლარი;

- ✓ მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის 225,0 ათასი ლარი;

- ✓ შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან 6,0 ათასი ლარი;

- შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 3600,0 ათასი ლარის ოდენობით.
- არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს 300,0 ათას ლარს;

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს 46 მლნ 856 ათას ლარს (საკუთარი შემოსულობების ნაწილში 2022 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით იზრდება 3 მლნ 573 ათასი ლარით).

აღნიშნული ზრდა გამოწვეულია დ.დ.გ-ს ზრდით.

2023 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში ასახულია დამატებითი ხარჯები ისეთი მიმართულებებით, როგორცაა თანამშრომელთა ხელფასების ზრდა კარიერული სქემის შესაბამისად, კომუნალური ინფრასტრუქტურის მოვლა შენახვის ხარჯები, სოციალური დახმარებები. კაპიტალური ბიუჯეტი განსაზღვრულია 15025,5 ათასი ლარით.

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

- ინფრასტრუქტურის განვითარება – 12846.4 ათ ლარი -27.4%;
- დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 3425.7 ათ ლარი - 7.3 %;
- განათლება – 4572.0 ათ ლარი -9.8%;
- კულტურა, სპორტი და ახალგაზრდობა – 8865.0 ათ. ლარი -18.9%;
- ჯანმრთელობის დაცვა – 300,0 ათ.ლარი - 0.6%;
- სოციალური უზრუნველყოფა – 2705.0 ათ ლარი - 65.8%;
- მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯი - 14142,2 ათ ლარი -30,2%;

მმართველობის ხარჯებში შრომის ანაზღაურების ფონდი 273 თანამშრომელზე განსაზღვრულია 7057,4 ათ ლარით, აქვე „არაფინანსური აქტივების ზრდა“ მუხლი შეადგენს 3168,4 ათას ლარს, სადაც გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული დანიშნულების შენობის მშენებლობა.

საერთო ჯამში გადასახდელების 67,8 %-31768,2 ათ ლარი არის „ხარჯები“, 32,1 % -15025,5 ათ. ლარი არის „არაფინანსური აქტივების ზრდა“, 0,1% -62,7 ათ.ლარი არის „ვალდებულების კლება“.

მარნეულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ კრილში

- საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება - 13838,2 ათასი ლარი;
- თავდაცვა - 304,0 ათასი ლარი;
- ეკონომიკური საქმიანობა - 6025,7 ათასი ლარი;
- გარემოს დაცვა - 3485,7 ათასი ლარი;
- საბინაო-კომუნალური მეურნეობა - 6760,7 ათასი ლარი;
- ჯანმრთელობის დაცვა - 300,0 ათასი ლარი;
- დასვენება, კულტურა და რელიგია - 8865,0 ათასი ლარი;
- განათლება -4572,0 ათასი ლარი;
- სოციალური დაცვა - 2705,0,0 ათასი ლარი;

„მარნეულის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების პროექტთან ერთად წარმოდგენილია:

1. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი (2023-2026 წლები);
2. ინფორმაცია 2022 წლის 9 თვის შესრულების შესახებ;
3. ინფორმაციას ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამების/ქვეპროგრამების, მათი მოსალოდნელი შედეგებისა და შესრულების შეფასების ინდიკატორების შესახებ;
4. კაპიტალური ბიუჯეტის დანართი;
5. ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული ა(ა)იპ-ების შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების შესახებ;

ბ) ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება:

წლიური ბიუჯეტის პროექტი არ ანიჭებს ან ზღუდავს ბავშვთა უფლებრივ მდგომარეობას და ასახავს არსებული პოლიტიკის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დასაფინანსებლად საჭირო რესურსებს პასუხისმგებელი მხარჯავი დაწესებულებების შესაბამის პროგრამულ კოდებში.

გ) დადგენილების ავტორი

მუნიციპალიტეტის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახური

დ) დადგენილების ინიციატორი

მუნიციპალიტეტის მერი